

SPCC e-magazyn

AKTYWNOŚCI

SPCC

SPOŁECZNOŚĆ

SPCC

SKANDYNAWSKIE

INSPIRACJE

SPCC JUŻ OD 15STU LAT WSPIERA
SKANDYNAWSKO-POLSKĄ
SPOŁECZNOŚĆ BIZNESOWĄ

Nr 3/2019

Patroni SPCC

ARPI
Group

Atlas Copco

DNB

Danske Bank

DSV

ELTEL
networks

ERICSSON

GREENCARRIER

Handelsbanken

onninen

Bank Polski
100
1919/2019

RADISSON COLLECTION
WARSAW

SEB

SKANSKA

VASTINT

VOLVO

SPCC e-magazyn

W TYM NUMERZE:

AKTYWNOŚCI SPCC

3-6

LIST OD DYREKTOR ZARZĄDZAJĄCEJ SPCC,
AGNIESZKI ZIELIŃSKIEJ

RELACJA Z 15-LECIA SPCC

PREMIUM 15 - SEKCJA NORWESKA

Z ŻYCIA IZBY - SKRÓT WYDARZEŃ

SPOŁECZNOŚĆ SPCC

8-20

KSZTAŁTOWANIE LEPSZEGO ŻYCIA JEST NASZYM CELEM.
WYWIAD Z TOMASZEM SYPYTKOWSKIM, ELECTROLUX

POLSKIE I SZWEDZKIE MŚP SZUKAJĄ ROZWIĄZAŃ
ZWIĄZANYCH Z NIEDOBÓREM PRACOWNIKÓW

NOWY BLOG EKSPERTÓW ARPI ACCOUNTING

DELEGOWANIE PRACOWNIKÓW DO SZWECJI
- WYWIAD Z EKSPERTEM KAM REDOVISING

PRZEZ ŻOŁĄDEK DO...ZGRANEGO ZESPOŁU.
SPOTKANIA BIZNESOWE W HOTELU REZIDENT, Sopot

RUUKKI - SKANDYNAWSKIE WPŁYWY
W POLSKIM BUDOWNICTWIE

VELUX - WIZJA MODELOWEJ FIRMY.
KIEDY TRADYCJA WYPRZEDZA TERAŹNIEJSZOŚĆ

PODSUMOWANIE NAJNOWSZYCH
SKANDYNAWSKICH INWESTYCJI

SKANDYNAWSKIE INSPIRACJE

25-27

5 PYTAŃ DO... Rune Askevold,
Dyrektora Zarządzającego, Puro Hotels

WIADOMOŚCI ZE SKANDYNAWII

Podsumowanie spotkań

str. 4

str. 8

Wywiad z Tomaszem
Sypytrowskim,
Dyrektorem Generalnym
Electrolux Polska

Nowy blog ekspertów
ARPI Accounting

str. 14

5 pytań do...
Rune Askevold,
Dyrektora
Zarządzającego,
Puro Hotels

str. 25

Wywiad z Przemysławem Skoroszewskim,
KAM Redovising

str. 15

SPCC E-magazyn: Skandynawsko-Polska społeczność
biznesowa online

SPCC e-magazyn: to kwartalnik online Skandynawsko-Polskiej Izby Gospodarczej, który jest dystrybuowany wśród szerokiej grupy czytelników zainteresowanych informacjami o Skandynawii i skandynawsko-polskiej współpracy. Docieramy do firm członkowskich SPCC, instytucji otoczenia biznesu, mediów i indywidualnych czytelników zainteresowanych Skandynawią.

Kontakt:

Sylwia Wojtaszczyk-Ciąćka, Project Manager
Skandynawsko-Polska Izba Gospodarcza

swojtaszczyk@spcc.pl, www.spcc.pl
tel. 22 849 74 14

Follow us on:

Szanowni Państwo,

Ostatnie 15 lat to ekscytujący czas dla rozwoju SPCC, a 2019 rok staje się jednym z najbardziej aktywnych w naszej historii. Mamy zaszczyt wspierać skandynawsko-polską współpracę gospodarczą i reprezentujemy **szóstą największą grupę inwestorów w Polsce**, prowadząc inwestycje o wartości 10,3 mld EUR.

SPCC wraz z firmami członkowskimi jest zaangażowane w kształtowanie współpracy biznesowej i dialogu między Skandynawią a Polską. Ostatnio obserwujemy **imponujący rozwój w sektorze energetycznym i procesach digitalizacji, w tym inwestycje w 5G i gospodarkę obiegu zamkniętego**.

Jako liderzy w dziedzinie innowacji, skandynawskie firmy wdrażają dziś szereg rozwiązań, które przyczyniają się do wzrostu konkurencyjności polskiego rynku w regionie i całej Europie. Społeczne aspekty tego wpływu są widoczne na poziomie zatrudnienia - **1785 firm z kapitałem skandynawskim oferuje miejsca pracy dla ponad 170 000 osób i planuje zwiększyć zatrudnienie w ciągu najbliższych 12 miesięcy o kolejne 1000 miejsc pracy**. Skandynawscy inwestorzy tworzą unikalne standardy biznesowe i kulturę, nowoczesne i przyjazne miejsca pracy i jednocześnie się, aby **skutecznie przeciwdziałać zmianom klimatu**.

Ślady Północy są widoczne w życiu codziennym tysięcy Polaków. Skandynawskie marki są rozpoznawane i wysoko cenione przez polskie społeczeństwo. Idziemy do Medicover z problemami

zdrowotnymi, patrzymy na świat przez okna VELUX, przyrządzamy posiłki w piekarnikach Electrolux, podczas gdy nasze dzieci bawią się LEGO. Skandynawski styl życia jest obecny w naszych domach dzięki IKEA i Jysk - aby żyć bardziej hygie i lagom.

Świetnym przykładem obecności w polskim życiu codziennym jest firma Electrolux, która obchodzi w tym roku 100-lecie istnienia. W tym numerze rozmawiamy z **Tomaszem Sypytkowskim, Dyrektorem Generalnym Electrolux Polska** o inwestycjach firmy w Polsce, trendach które mają wpływ na nasze życie i o tym, jak Electrolux reaguje na bieżące wyzwania.

Polski sektor budowlany rozwija się w kierunku tworzenia najlepszych standardów dzięki wpływom skandynawskich inwestorów. Oferują najwyższy poziom materiałów, ale także podkreślają kwestie bezpieczeństwa, szanują środowisko i zasoby naturalne. Te wartości są reprezentowane w tym numerze przez VELUX i Ruukki Polska.

Nie zapominamy też o kwestiach prawnych i podatkowych. Eksperti z KAM Redovisning AB przedstawiają, jak polskie firmy mogą odnieść sukces w Szwecji i jak skutecznie delegować pracowników. Grupa ARPI prezentuje nowe narzędzie, które może nam pomóc śledzić bieżące zmiany w rachunkowości, w zarządzaniu zasobami ludzkimi i płacami, a także w bieżących zmianach podatkowych.

Rzadko zastanawiamy się, ile przydatnych rozwiązań oferowanych przez skandynawskie firmy wykorzystujemy w naszym codziennym życiu. Mamy nadzieję, że nasi członkowie zaprezentowani w tym numerze e-magazynu zapewnią czytelnikom inspirację i przybliżą niektóre z całego spektrum skandynawskich rozwiązań w Polsce.

Na koniec chciałabym podziękować wszystkim naszym 430 firmom! Jesteście naszą inspiracją. Dzięki Waszemu zaufaniu, sugestiom i chęci dzielenia się wiedzą udało nam się stworzyć prawdziwie rodzinną organizację. To dlatego jesteśmy w stanie zaoferować tak wiele perspektyw i nieograniczone możliwości współpracy.

Agnieszka Zielińska
Dyrektor Zarządzająca

POLSKA I SKANDYNAWIA TWORZĄ NOWĄ WSPÓLNĄ WARTOŚĆ DLA GOSPODARKI I SPOŁECZEŃSTWA

18 września 2019 r. w Warszawie w hotelu Radisson Collection skandynawska społeczność biznesowa skupiona wokół SPCC świętowała obchody 15. rocznicy powstania Izby.

Główne wystąpienie wygłosił Wojciech Hann, Członek Zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego. Dalszą częścią programu wydarzenia była dyskusja panelowa z udziałem największych skandynawskich inwestorów w Polsce. Uczestniczyli w niej: **Carolina Garcia Gomez, CEO IKEA Retail Poland, Jacek Siwiński, Prezes VELUX Polska, Esa Tuomi, Head of Baltic Corporate Region w Nordea Bank, Tomasz Trela, Dyrektor Zarządzający MOWI Poland oraz Grzegorz Słomkowski, Członek Zarządu Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu. Moderatorem panelu był Artur Tomaszewski, Prezes Zarządu DNB Bank Polska oraz Członek Zarządu SPCC.** Wydarzenie zakończył występ artystyczny Doroty Miśkiewicz – artystki, śpiewaczki jazzowej i autorki piosenek.

Uroczystość była świetną okazją do przedstawienia kluczowych danych dotyczących zakresu inwestycji, skali współpracy gospodarczej między Polską i Skandynawią oraz do podsumowania obecności firm skandynawskich w Polsce. Współpraca gospodarcza pomiędzy Polską i Skandynawią wpływa pozytywnie na innowacyjność i efektywność rozwijającej się polskiej gospodarki, jak również na polskie społeczeństwo. To jeden z kluczowych wniosków opracowania „Skandynawski biznes w Polsce – wczoraj, dziś i jutro” opublikowanego z okazji 15-lecia SPCC, którego wyniki zostały zaprezentowane na wydarzeniu. Broszura ta powstała we współpracy z DNB Bank Polska oraz pod Patronatem Honorowym Ambasady Danii, Szwecji, Finlandii i Norwegii.

Według danych zgromadzonych w opracowaniu, Skandynawia jest dla Polski **szóstym największym inwestorem zagranicznym**. Łącznie, do 2017 r. spółki z krajów nordyckich zainwestowały w Polsce **10,3 mld euro**, z czego 732 mln w samym tylko 2017 r. W tym samym roku skandynawskie firmy reinwestowały w sumie 414,7 mln euro. O 23 proc. wzrosła w ostatnich 5 latach dynamika obrotów handlowych pomiędzy Polską a Skandynawią. Pod koniec 2018 r. łączna ich wartość wyniosła **25,5 mld euro**. Jednocześnie, otwierając się na Polskę, Skandynawia stała się jej 2 największym kierunkiem eksportowym. Najbardziej spektakularny wzrost odnotowano w przypadku Finlandii, gdzie od 2011 r. eksport polskich towarów wzrósł

o 80 proc. Blisko 67 proc. przedstawicieli największych skandynawskich firm w Polsce, ankietowanych przez Skandynawsko-Polską Izbę Gospodarczą na potrzeby broszury, potwierdziło dalsze plany rozwoju na polskim rynku. W ciągu kolejnych 5 lat inwestycje z udziałem kapitału skandynawskiego mogą osiągnąć wartość **2,8 mld euro**.

Dziękujemy wszystkim gościom za udział w uroczystości i towarzyszenie nam w świętowaniu tej wyjątkowej okazji. Serdeczne podziękowania kierujemy także dla Partnerów wydarzenia: **IKEA Retail Polska, MOWI Poland, Nordea Bank i VELUX Polska.**

Na wydarzeniu zaprezentowano wyniki najnowszego opracowania: „Skandynawski biznes w Polsce – wczoraj, dziś i jutro”

Spotkanie otworzył
Carsten Nilsen,
Prezes SPCC

Artur Tomaszewski, CEO DNB
Bank Polska i Członek Zarządu
SPCC prezentuje dane na temat
skandynawskich inwestycji w Polsce

Uczestnicy panelu dyskutowali
miedzy innymi o czynnikach, jakie
decydują o sukcesie firmy w Polsce
oraz o cechach efektywnego lidera

Wieczór zakończył
się klimatycznym
występem
w wykonaniu
Doroty Miśkiewicz,
światowej sławy
artystki jazzowej

Nie mogło
zabraknąć tortu
w barwach
skandynawskich!

2019 jest dla SPCC szczególnym rokiem, w którym celebrujemy 15 rocznicę powstania Izby. Z tej okazji podróżujemy w przeszłość i w e-magazynie pokazujemy SPCC w pigułce. Tym razem - lata 2013-2015.

W 2014 roku obchodziliśmy drugie ważne urodziny - 10 lecie istnienia Izby. Do grona prezesów dołączył Roger Andersson. Rok później, zauważając intensywny rozwój sektora BPO w Polsce łączymy siły z Pro Progressio przy wspólnym projekcie podsumowującym aktywność firm skandynawskich w tym sektorze. W 2015 Izba otwiera biuro w Trójmieście i od tej pory Regionem Północnym zajmuje się nasza przedstawicielka, Katarzyna Frąckowiak. W tym samym roku opublikowany zostaje także pierwszy numer SPCC e-magazynu.

Izba celebrowała 10-lecie w 2014 roku

Konferencja „Scandinavian models in Business Services Sector”, 2015 rok

SPCC otwiera przedstawicielstwo w Trójmieście

SPCC Premium 15

W tym roku wyróżniamy także firmy, które są z nami od samego początku - poznajcie w tym wydaniu e-magazynu firmy z sekcji norweskiej, które są członkami SPCC od 2004 roku. Tusen takk!

#SPCCPremium15

Norwegian Section
SCANDINAVIAN - POLISH CHAMBER OF COMMERCE

Borregaard

When it comes to outsourcing your accounting, it's good to have a partner you can trust.

ARPI Accounting is a team of professionals specialized in all aspects of accounting, payroll and administration.

Since 2001, we have been supporting international companies enter the Polish market in many different industries.

Our flexible approach towards each client allows us to find the best possible solutions for their businesses in Poland.

ARPI Accounting is part of the Norwegian ARPI Group specialized in providing outsourcing solutions.

Learn more at www.arpi.com

Wiertnicza 165
02-952 Warsaw

+48 22 559 00 55
contact@arpi.com

KSZTAŁTOWANIE LEPSZEGO ŻYCIA JEST NASZYM CELEM

Electrolux, marka o szwedzkim rodowodzie na stałe wpisała się w polski krajobraz, zarówno gospodarczy, jak i poprzez wpływ na codzienne życie Polaków. Firma właśnie obchodzi setną rocznicę działalności. O inwestycjach firmy w Polsce, o tym jakie trendy mają i będą miały wpływ na nasze życie i jak na te wyzwania odpowiada Electrolux rozmawiamy z Tomaszem Sypytkowskim, Dyrektorem Generalnym w Electrolux Poland, który od 1 października objął funkcję Dyrektora Generalnego Electrolux w Wietnamie.

Fot. Olga Świątecka

W tym roku Electrolux świętuje 100. Rocznicę działalności. Które z wartości Electrolux mają rodowód strictly skandynawski i pozostały niezmiennie w działalności firmy od początku jej istnienia? Czy dziś szczególnie zyskują one na znaczeniu? Co mówi to o obecnej sytuacji rynkowej?

Kiedy w 1919 roku szwedzki biznesmen Axel Werner Gren zdecydował się na założenie własnej firmy, pewnie nie przypuszczał, że 100 lat później Electrolux stanie się wiodącym producentem AGD na świecie. Dziś nasza firma ma zasięg globalny, a poprzez nasze produkty oraz inicjatywy, w które się angażujemy np. Better Living Program, mamy realny wpływ na kształtowanie lepszego życia. A właśnie kształtowanie lepszego życia jest naszym celem, dlatego od samego początku stawialiśmy człowieka i jego potrzeby na pierwszym planie. Wszystkie nasze innowacje mają na celu poprawienie jakości życia i zwiększenie możliwości każdego z nas. Koncentrujemy się na zagadnieniach dotyczących smaku, pielęgnacji ubrań oraz troski o dobre samopoczucie w domu. Kiedyś np. znakomita technika gotowania sous-vide była zarezerwowana tylko dla szefów kuchni najlepszych restauracji. Dziś wybrane modele naszych piekarników i płyt indukcyjnych pozwalają w ten sposób przygotowywać potrawy we własnym domu.

Ważnym elementem naszego sukcesu są nasze korzenie i szwedzkie wartości, takie jak **otwartość, nakierowanie na człowieka, autentyczność, troska o środowisko naturalne i szwedzkie wzornictwo**. Dziś, kiedy konsument jest bardziej świadomy i ma szeroki dostęp do informacji, nasze szczerze, otwarte podejście doskonale się sprawdza. Prowadzimy dialog z konsumentami i dzięki temu możemy jeszcze lepiej dostosowywać naszą ofertę do ich potrzeb. Co to mówi o obecnej sytuacji rynkowej? Przede wszystkim to, że użytkownicy coraz bardziej wpływają na rozwój produktu, a firmy już nie tylko wytwarzają urzą-

dzenia, ale dokładają starań, żeby dostarczać ludziom wspaniałych doświadczeń.

Pierwszy showroom marki Electrolux otwarto na Krakowskim Przedmieściu już w 1926 roku. W 2018r. z kolei Electrolux był drugim co do wielkości producentem AGD w Polsce. Jaki jest Państwa wpływ na polską gospodarkę? A jaki na codzienne życie Polaków?

Rzeczywiście, Electrolux pojawił się w Polsce już w 1926 roku. Niestety okres wojny i PRL-u wstrzymały nasze inwestycje, ale już w 1992 roku zaczęliśmy intensywnie się rozwijać. Najpierw powstało biuro handlowe w Warszawie, które obecnie zajmuje się też zarządzaniem sprzedażą w 26 krajach należących do regionu CEE. Potem w 2001 roku rozpoczęła działalność fabryka suszarek bębnowych w Siewierzu. W 2006 roku dołączyły do niej trzy fabryki: pralek w Oławie, zmywarek w Żarowie i kuchenek i piekarników w Świdnicy, a w 2019 fabryka okapów w Zabrze. W 2005 otworzyliśmy w Krakowie Centrum Usług obsługujące całą Europę i część krajów pozaeuropejskich. Na polską gospodarkę wpływamy tworząc nowe miejsca pracy, edukując naszych pracowników, inwestując w nowoczesne technologie oraz płacąc tutaj podatki. Z kolei na codzienne życie Polaków oddziałujemy oferując im nowoczesne i przyjazne urządzenia, odkrywając przed nimi nowe możliwości oraz angażując się w różne działania edukacyjno-społeczne. Obecnie koncentrujemy się na problemie marnowania żywności i promujemy zdrowe, zrównoważone odżywianie. W tym celu nawiązaliśmy współpracę z Bankami Żywności, stworzyliśmy aplikację do dzielenia się jedzeniem Taste & Share oraz rozpoczynamy warsztaty edukacyjne dla dzieci w wieku szkolnym Food Heroes, które będą prowadzone przez naszych pracowników w ramach wolontariatu pracowniczego.

Jaką część globalnego biznesu Electrolux stanowią jego operacje w Polsce? Które z polskich inwestycji są dla Państwa kluczowe i czy będą kolejne? Jakie są bliższe i dalsze plany rozwoju Electrolux dla rynku w Polsce?

Polska jest ważnym rynkiem na mapie Electrolux. 5 nowoczesnych fabryk, Biuro Handlowe w Warszawie, Centrum Usług w Krakowie, Centrum Logistyczne w Oławie, Laboratorium R&D w Żarowie, ponad 6000 zatrudnionych i zarządzanie stąd całym regionem CEE mówią same za siebie. Dla nas kluczowe są wszystkie inwestycje. Każdą z nich

Electrolux znalazł w Polsce przyjazną atmosferę dla rozwoju swojej działalności, dlatego cały czas zwiększamy nasze zaangażowanie i dalej inwestujemy.

poprzedzają szczegółowe badania i analizy. Electrolux znalazł w Polsce przyjazną atmosferę dla rozwoju swojej działalności, dlatego cały czas zwiększamy nasze zaangażowanie i dalej inwestujemy. Na początku tego roku dołączyła do nas fabryka okapów w Zabrzu. Teraz naszym priorytetem jest jej modernizacja. Poza tym inwestujemy w automatyzację, robotyzację, nowe linie produkcyjne i rozwój poszczególnych fabryk. Nowoczesne technologie gwarantują większą niezawodność, lepszą jakość i wyręczają ludzi w nużących, powtarzalnych czynnościach. Dzięki temu możemy podnosić kwalifikacje pracowników, oferując im ciekawsze i bardziej wymagające stanowiska pracy i lepsze płace.

Jakie trendy mające wpływ na codzienne życie są obecnie kluczowe? Czy jesteśmy na nie gotowi? I które z obecnych trendów mają największy wpływ na strategię Electrolux?

Myślę, że warto tu wyróżnić dwa trendy. **Rosnąca świadomość konsumentów**, którzy dzięki szerokiemu dostępowi do informacji podejmują znacznie bardziej przemyślane decyzje i oczekują od producentów etycznego działania. Firmy muszą być transparentne i szczerze, ponieważ każda „wpadka” będzie zauważona i nagłośniona w mediach społecznościowych. Dla nas to nic nowego, tak działaliśmy od zawsze, ale cieszy nas lepsza komunikacja z użytkownikami. Drugim trendem jest **digitalizacja** i wykorzystywanie możliwości,

jakie daje. Dla wielu osób smartfon stał się centrum dowodzenia życiem, dlatego coraz więcej naszych urządzeń współpracuje ze smartfonami. Mamy chociażby piekarniki z wbudowaną kamerą, żeby proces pieczenia można nadzorować robiąc coś zupełnie innego. Mamy aplikacje z przepisami, które po wyborze potrawy informują nas co należy kupić i przygotować, a same kontrolują ustawienia piekarnika. Mamy też połączone ze sobą urządzenia np. płytę indukcyjną i okap czy pralkę i suszarkę, które optymalizują swoją pracę, dobierając odpowiednie programy. W tej chwili rozwijamy również współpracę z Google, aby naszymi urządzeniami można było sterować głosem.

Porozmawiajmy jeszcze o Smart Living i Internet of Things. Na koniec 2016 roku w Skandynawii na jedną osobę wypadły średnio trzy podłączone urządzenia. Szacuje się, że liczba ta podwoi się do 2021 roku. A czy Polacy mieszkają już „inteligentnie”? Czy możemy już mówić o „smart living” w Polsce?

Polacy pokochali zaawansowaną technologię. Jesteśmy otwarci na nowości i chętnie kupujemy nowoczesne urządzenia, które stają się naszymi asystentami w codziennym życiu. Przykładem mogą być płyty indukcyjne bardzo popularne na naszym rynku. Nasze płyty można określić jako inteligentne, ponieważ współpracują z okapami, sterując ich pracą, same kontrolują proces go-

towania, przy pomocy pierwszej bezprzewodowej i bezbaterijnej sondy wkładanej do środka potrawy oraz zapobiegają kipieniu z garnka, dzięki funkcji SenseBoil. Sukcesem są także piekarniki parowe, które jako pierwsi wprowadziliśmy na rynek. A, że czasami konsumenci nie wiedzą jak korzystać z tak zaawansowanych technologii, my jako firma stawiamy przede wszystkim na intuicyjność obsługi. Zastanawiasz się ile pary należy dodać do pieczenia chleba, aby uzyskać miękki środek i chrupiącą skórę? Nie martw się. Funkcja Steamify zrobi to za Ciebie. Zauważyliśmy, że kwestie ustawienia temperatury, czasu trwania programu i doboru innych parametrów są zmartwieniem wielu osób. Dlatego my mamy czytelne ikony, proste panele obsługi, a podczas wyboru programu liczy się to, co użytkownik chce zrobić, a nie jak. Chcesz upiec schab,

Fot. Electrolux

Fot. Electrolux

wybierasz na panelu sterowania schab, wpisujesz jego wagę i... resztę za Ciebie ustawi piekarnik. A zrobi to zapewne nawet lepiej niż zrobiłbyś samodzielnie, bo został zaprogramowany w oparciu o nasze wieloletnie doświadczenie ze współpracy z profesjonalistami. Ich wiedza i sekretne metody są podstawą działania naszych urządzeń.

A jakie miejsce w wyborze sprzętów zajmuje sam design? Czy może dla Polaków ważniejsza jest jednak wartość użytkowa? Jak wpisuje się to w obecne trendy?

Oczywiście, że dla konsumentów ważna jest wartość użytkowa, ale nie da się o niej mówić w oderwaniu od wzornictwa i jakości wykonania.

Bazujemy na skandynawskim wzornictwie nastawionym na człowieka, które charakteryzuje się funkcjonalnością, prostotą i czystymi liniami. Skandynawskie wzornictwo szuka inspiracji w naturze i dlatego jest z natury piękne.

nia. My bazujemy na skandynawskim wzornictwie nastawionym na człowieka, które charakteryzuje się funkcjonalnością, prostotą i czystymi liniami. Skandynawskie wzornictwo szuka inspiracji w naturze i dlatego jest z natury piękne. Ale przede wszystkim jego głównym celem jest poprawa codziennego życia ludzi. W oparciu o podstawowe zasady: funkcjonalność i użyteczność, tworzymy produkty, które mają za zadanie dostarczać użytkownikom bardziej ludzkich, godnych zapamiętania, ponadczasowych i komfortowych doświadczeń. Takie doświadczenia definiują 3 określenia: bez wysiłku, wzbogacające i inspirujące. Nasi konsumenci to doceniają, co potwierdza nasza mocna pozycja rynkowa. Mając szeroki wybór różnych modeli o podobnej wartości użytkowej, wybierają te, które pasują do ich stylu życia.

Większość życia zawodowego jest Pan związany z Electrolux. Czy pracownicy często pozostają w firmie na dłużej? Z czego to wynika? Co dla Pana, osobiście, stanowi największą wartość pracy w Electrolux?

To, co naprawdę wyróżnia Electrolux, to szczególna atmosfera, jaka panuje w firmie. Obecnie wiele firm chwali się tym, że ludzie stanowią serce ich organizacji, ale u nas nie jest to pusta deklaracja. Tak naprawdę, podstawą naszych wszelkich działań jest wiara w to, że właśnie **poprzez dbanie o nasz zespół i ciągły rozwój ludzi, budujemy nasz biznes**. Electrolux określiłbym, jako miejsce, w którym najważniejszą zasadą jest szacunek dla drugiego człowieka niezależnie od tego, jakie stanowisko zajmuje i jaką rolę pełni. Dzięki temu udało nam się stworzyć atmosferę pracy opartą na partnerstwie i zaufaniu.

Chcemy, żeby ludzie czuli się dumni z tego, że pracują właśnie w tym, a nie innym miejscu. Myślę, że najlepszym dowodem, że udało nam się to osiągnąć, jest fakt, iż rotacja w naszym zespole wynika najczęściej ze zmiany stanowiska, awansu, albo.. przejścia na emeryturę. Ja sam zaczynałem pracę w Electrolux 18 lat temu jako przedstawiciel handlowy, obecnie pełnię funkcję dyrektora generalnego w Polsce oraz dyrektora ds. sprzedaży w regionie centralnym obejmującym Polskę, Ukrainę, Litwę, Łotwę i Estonię, ale od października przeprowadzam się do Wietnamu, gdzie będę zajmował się rozwojem tamtejszego rynku jako dyrektor generalny - oczywiście cały czas w barwach Electrolux.

POLSKIE I SZWEDZKIE MŚP SZUKAJĄ ROZWIĄZAŃ ZWIĄZANYCH Z NIEDOBOREM PRACOWNIKÓW

Głównym czynnikiem hamującym rozwój małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) w Polsce i Szwecji pozostaje trudność w pozyskiwaniu nowych pracowników. Najnowsze dane dotyczące dynamiki MŚP w obu krajach potwierdziły prognozy z 2018r. mówiące o tym, że sektor pozostanie pod silnym wpływem sytuacji na rynku pracy.

Małe i średnie przedsiębiorstwa pozostają głównym motorem wzrostu gospodarczego na świecie. Blisko 90 proc. wszystkich przedsiębiorstw to obecnie MŚP, co oznacza, że w sektorze zatrudnienie znajduje dwie trzecie całego rynku pracy. W Polsce małe i średnie przedsiębiorstwa generują trzy czwarte produktu krajowego brutto, zapewniając przy tym 50 proc. dostępnych na lokalnym rynku miejsc pracy. Oznacza to, że sektor pozostaje siłą napędową rozwijającej się polskiej gospodarki.

W III kwartale 2019r. polscy przedsiębiorcy ankietowani przez Barometr EFL wskazali na niekorzystne obecnie w Polsce warunki dla rozwoju działalności. Tylko 21 proc. badanych zadeklarowało, że ma w planach nowe inwestycje. Ostatni raz tak negatywny sentyment dla III kwartału odnotowano w 2015r. Ekspertci sugerują, że trwające od początku tego roku spowolnienie w sektorze MŚP wynika z obaw dotyczących spodziewane-

go spowolnienia gospodarczego. Międzynarodowy Fundusz Walutowy przewiduje, że światowa gospodarka w 2019r. będzie się rozwijać wolniej, a spodziewany wzrost gospodarczy nie przekroczy 3,2 proc. W tym samym czasie PKB Polski ma wynieść 3,8 proc. – znaczący spadek z 5,1 proc. w roku ubiegłym. Spodziewany jest również dalszy spadek stopy bezrobocia. W tym roku ma ona wynieść 3,6 proc. i 3,5 proc. rok później.

Według danych GUS już w 2018r. w Polsce odnotowano najniższą od lat 90-tych stopę bezrobocia na poziomie 5,8 proc. Oznacza to, że liczba osób bezrobotnych nie sięga obecnie miliona.

Wszystko wskazuje na to, że w Polsce regularnie spada liczba osób w wieku produkcyjnym i luki tej nie są w stanie wypełnić pracownicy z Ukrainy. Według najnowszego badania aktywności ekonomicznej ludności (GUS) osoby aktywne zawodowo stanowiły w I kwartale 2019r. 55 proc. ludności w wieku

Produktywność szwedzkiego sektora MŚP wykracza daleko poza średnią europejską.

15 lat i więcej. Oznacza to spadek 0,1 p.p. w porównaniu z I kwartałem 2018r.

- Rozwiązaniem tego problemu może być automatyzacja niektórych procesów. Świadome narastającego problemu, jakim jest brak rąk do pracy, szwedzkie firmy implementują dziś szereg rozwiązań mających wypełnić tę lukę. Szczególnie, że roli sektora małych i średnich przedsiębiorstw nie sposób przecenić w odniesieniu do wpływu, jaki mają na generowanie PKB - zauważa **Agnieszka Zielińska, Dyrektorka Zarządzająca Skandynawsko-Polskiej Izby Gospodarczej**. - Obserwujemy te zjawiska w Skandynawii już od dłuższego czasu - dowodem na postępującą automatyzację jako rozwiązania w niedoborze kadry są także wyłonione przez Izbę trendy w raporcie „Nordic Insights - trendy kształtujące przyszłość biznesu” jak choćby SmarterLiving and working czy AI for Humanity - dodaje.

W odpowiedzi na ten sam problem, szwedzcy mali i średni przedsiębiorcy stawiają na rozwój. Jak zauważa **Daniel Larsson, Radca Ambasady Szwecji** wśród czynników, które będą wpływać na sektor MŚP wymienić należy zrównoważony rozwój, digitalizację i automatyzację. Potrzebne jest też wsparcie w tworzeniu środowiska przyjaznego innowacjom. - Do narzędzi umożliwiających rozwój sektora MŚP można zaliczyć: instrumenty finansowe, promocję eksportu, jak również wsparcie internacjonalizacji, dostępność ośrodków testowych, współpracę ze środowiskiem naukowym i badania oraz kampanie informacyjne i edukację - wymienia **Larsson**. - Wreszcie, za ważny czynnik sprzyjający podniesieniu konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw uznaje się innowacje cyfrowe. Innymi słowy, sektor MŚP potrzebuje przemiany w inteligentny przemysł, by utrzymać tempo rozwoju. Pojedyncze działania nie rozwiążą problemu. Jest kwestią kluczową, by działać na wszystkich wymienionych polach - podkreśla.

Stawka jest wysoka, bo jak mówi Larsson najwięcej miejsc pracy będzie w przyszłości generowanych właśnie przez małe i średnie przedsiębiorstwa. Do tego produktywność szwedzkiego sektora małych i średnich przedsiębiorstw wykacza daleko poza średnią europejską. I to pomimo że, w porównaniu z pozostałymi krajami regionu,

Jednym z rozwiązań problemu niedoboru pracowników może być automatyzacja niektórych procesów

liczba osób zatrudnionych w sektorze MŚP jest mniejsza. Według danych Komisji Europejskiej przewidywany wzrost wartości dodanej MŚP w Szwecji to 3,2 proc. w okresie od 2017 do 2019r. W dalszej perspektywie szwedzkie małe i średnie firmy mogą urosnąć nawet o 4,7 proc. Dodatkowo, w czasie gdy gospodarka światowa wyraźnie spowalnia, Szwecja odnotowała nieznaczny i mniejszy od spodziewanego spadek PKB w drugim kwartale tego roku. W tym czasie PKB kraju skurczyło się o 0,1 proc., wyraźnie przewyższając prognozy rynkowe na poziomie 0,3 proc.

Pomimo to wśród szwedzkich przedsiębiorców sektora MŚP pojawiła się niepewność. Szwedzka organizacja Företagarna, zrzeszająca małe przedsiębiorstwa i podmioty związkowe, zapytała przedsiębiorców o nastroje w sektorze i 68 proc. z nich potwierdziło, że widzi dobre możliwości dalszego rozwoju - o 2 p.p. mniej, niż rok wcześniej.

Jest to ściśle związane, jak wyrazili przedstawiciele firm, z sytuacją na lokalnym rynku pracy. Czynnikiem, który hamuje obecnie rozwój małych i średnich przedsiębiorstw w Szwecji jest obszar związany z pozyskiwaniem odpowiednio wykwalifikowanych pracowników - wskazało 29 proc. badanych przez Företagarna przedsiębiorców.

Środki na inwestycje popłyną, między innymi, z Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI). Po raz pierwszy w maju tego roku EBI podpisał umowę ze szwedzkim bankiem komercyjnym. Ze wsparcia, oferowanego na korzystnych warunkach, skorzystało już 100 tys. małych i średnich przedsiębiorstw.

BĄDŹ NA CZASIE Z POLSKIM PRAWEM PODATKOWYM - NOWY BLOG EKSPERTÓW ARPI ACCOUNTING

Polskie prawo podatkowe przeżywa aktualnie prawdziwą rewolucję. Nowe projekty ustaw pojawiają się dosłownie w każdym miesiącu, co w konsekwencji rodzi nowe obowiązki dla właścicieli firm. Z myślą o swoich klientach i międzynarodowych firmach planujących rozpoczęcie działalności w Polsce, eksperci ARPI Accounting stworzyli pewne źródło informacji w zakresie księgowości, kadr i płac oraz prawa podatkowego.

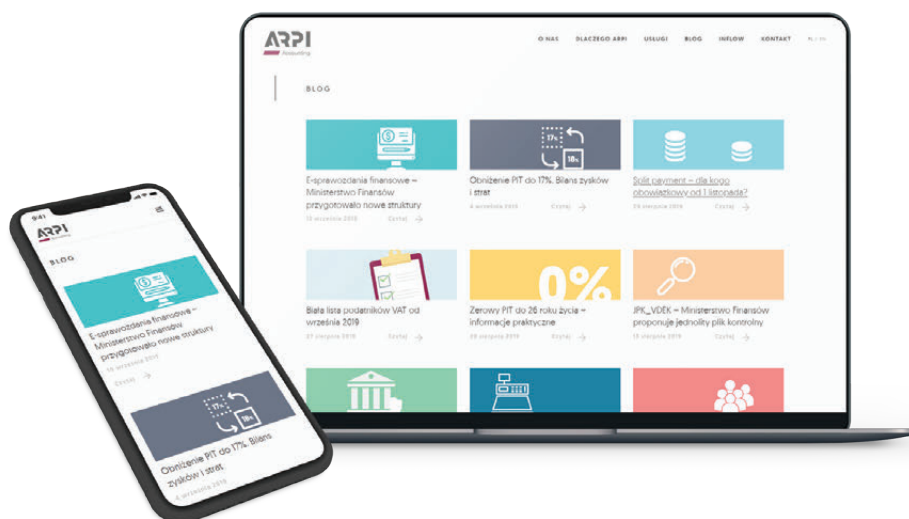
Jan Prejsnar, CEO, ARPI Group

Trudno oszacować, jakie skutki przyniosą tegoroczne zmiany w ordynacji podatkowej. Wśród najważniejszych warto wymienić obowiązek płatności w modelu split payment, stopniowo wprowadzany do kolejnych branż już od listopada. Oznacza to, że przedsiębiorcy nie będą mogli obracać kapitałem tak swobodnie, jak dotychczas. Właścicieli firm czeka również wymiana kas fiskalnych na kasy online pozwalające na stałą transmisję danych. Dodatkowo wiele problemów sprawia przedsiębiorcom obowiązek wstecznego raportowania schematów podatkowych w sytuacji, gdy definicja schematu wciąż nie jest jasna. Przy czym niedopełnienie obowiązku raportowego wiąże się z wysokimi karami. Z nowymi realiami zmierzają się wszyscy aktywni przedsiębiorcy, w tym firmy, które dopiero planują rozpoczęcie działalności w Polsce.

Z pomocą przychodzi nowy blog ARPI Accounting, który stanie się sprawdzonym źródłem informacji na temat aktualnej sytuacji prawnej. - W przeciągu ostatnich kilkunastu miesięcy liczba pytań ze strony właścicieli firm znacząco się zwiększyła. Dlatego postanowiliśmy stworzyć bloga z myślą o międzynarodowych przedsiębiorcach, tak, aby kluczowe informacje były dla nich zawsze w zasięgu ręki - wyjaśnia Jan Prejsnar, CEO w ARPI Group. - Nasi eksperci uważnie obserwują zmiany w polskim prawie i tworzą artykuły wzbogacone o naszą wiedzę i doświadczenie. Chcemy przypominać o kluczowych terminach oraz dawać praktyczne wskazówki, jak poradzić sobie w nowych warunkach - dodaje Jan Prejsnar.

O wizualną stronę bloga zadbał zespół kreatywny ARPI Network. Uruchomienie bloga zbiegło się w czasie z premierą nowej strony internetowej oraz aplikacji mobilnej InFlow dostępnej dla wszystkich klientów ARPI Accounting. Warto dodać, że artykuły pisane są językiem zrozumiałym dla każdego i dlatego dedykowane są wszystkim internautom poszukującym porad i aktualności związanych z księgowością, czy prawem podatkowym. Zapisując się do newslettera ARPI, otrzymasz zbiór najważniejszych artykułów z danego miesiąca.

Zapraszamy na stronę www.arpiaccounting.com.

POLSKIE FIRMY OSIĄGAJĄ SUKCESY NA RYNKU SZWEDZKIM – JAK DELEGOWAĆ PRACOWNIKÓW, BY ZOSTAĆ JEDNĄ Z NICH?

Coraz więcej polskich firm wykorzystuje okazje biznesowe na rynku szwedzkim. Wygrywają Ci, którzy stosują podejście zgodne z maksymą "Rätt från början" – dobrze od samego początku. O tym, jak zastosować ją w praktyce – rozmawiamy z Przemysławem Skoroszem – ekspertem z firmy KAM Redovisning AB.

Przemysław Skorosz, KAM Redovisning
Fot. Marcin Pietrzak

„Dobrze od samego początku” – czyli jak?

Przede wszystkim z dobrze przygotowanym planem. Im dokładniej przemyślimy model działania na zagranicznym rynku, tym efektywniej wykorzystamy jego możliwości i unikniemy czasochłonnych, a nieraz również kosztownych zmian. Wiele firm nie do końca zdaje sobie z tego sprawę. Trafiają na korzystną ofertę, kontrakt albo zlecenie i zaczynają od delegowania pracowników, zapominając o tym, że sposób w jakim będą działać ma bardzo duże znaczenie.

Od czego powinna zacząć firma, która zdecyduje się na wejście na rynek szwedzki zgodnie z tą filozofią?

Od zrozumienia najważniejszego podziału – czy nasza firma powinna być zarejestrowana jako

zakład podatkowy, czy nie. Drugą najważniejszą kwestią jest planowany czas działania w Szwecji – czy będzie dłuższy, czy krótszy niż 183 dni – czyli 6 miesięcy dla osoby fizycznej (pracownika) lub 12 miesięcy w przypadku pracodawcy (spółki).

Wydaje się to dość proste do ustalenia, dlaczego firmy mogą mieć z tym kłopot?

Wiele firm, niezależnie od faktycznego potencjału, stara się unikać tworzenia zakładu podatkowego w Szwecji. W praktyce takie rozwiązanie wymaga stałej rotacji pracowników, co znacznie zwiększa koszty administracyjne i obniża jakość wykonania prac (nowi pracownicy potrzebują czasu na dostosowanie się do warunków i poznanie szczegółów projektu). Bez stałego miejsca prowadzenia działalności nie jest łatwo zarządzać prowadze-

niem projektu „zdalnie”. Mimo najszczęśliwszych chęci łatwo jest popełnić błąd.

Choć wydaje się to niezbyt wygodne, część firm tworzy taką strukturę w obawie o wysokość obciążeń podatkowych. Z doświadczenia możemy powiedzieć, że zdecydowanie się na rejestrację jako zakład podatkowy, w dłuższej perspektywie jest bardziej opłacalne. Oszczędza się nie tylko na administracji, ale także na czasie poświęconym na dostosowanie do szwedzkich przepisów. Rentowność prowadzonych projektów może to wynagrodzić z nawiązką.

Jakie są powody zmiany formy na zakład podatkowy? Firmy zostają dłużej niż planowały?

Bardzo często. W grę może wchodzić obsługa powykonawcza czy dodatkowe zlecenie. W Szwecji popularne jest rekomendowanie wykonawców i podwykonawców, więc jeśli dobrze zrealizujemy kontrakt, możemy spodziewać się kolejnych zamówień, a wtedy okazuje się, że okres działalności w Szwecji się przedłużył, firma osiągnęła status zakładu podatkowego i należy dokonywać korekty systemu rozliczeń. Bardzo niewielki odsetek firm wie z całą pewnością, że nie będzie prowadziła działalności dłużej niż pół roku. Najlepszy sposób, to uwzględnić rejestrację jako zakład podatkowy już na etapie planowania wejścia na rynek szwedzki.

Jeśli zarejestrujemy się jako zakład podatkowy, jakie obowiązki wynikają z tego dla pracowników?

Proponowałbym zacząć od sprawdzenia czy projekt, który firma będzie wykonywać objęty jest umową zbiorową i czy firma musi podpisać umowę ze związkami pracodawców lub pracowników. Często określają one stawki minimalne, świadczenia i zasady rozliczania pracowników. Podpisanie umowy związkowej obliguje nas od jej przestrzegania, zwłaszcza jeśli dotyczy np. dodatkowych ubezpieczeń emerytalnych czy lekarskich, co zwiększa koszty. Dodać należy, że umowę związkową można, a wręcz należy negocjować, najlepiej korzystając z pomocy eksperta, bo są to twarde negocjacje.

Oprócz tego pracownik wykonujący zlecenie powyżej 5 dni musi być zarejestrowany w Arbetsmiljöverket – Urzędzie do spraw BHP. Musi także ubiegać się o numer NIP w Urzędzie Skarbowym. Bardzo istotna jest poprawna rejestracja pracownika – zależy ona od długości jego pobytu oraz czasu trwania kontraktu. Nie można też zapominać o rodzaju branży i sposobu jej działalności w Szwecji. Są cztery możliwości, które bardzo różnią się sposobem rozliczania z Urzędem skarbowym oraz wysokością podatku dochodowego od pracowników, którzy też mają wpływ na odliczenia

podatkowe w ujęciu rocznym. Musimy też ocenić, czy pracownik będzie wykonywał działanie dłużej niż 6 miesięcy. Jeśli jesteśmy pewni, że nie, wtedy zobowiązany jest płacić podatek liniowy SINK (w wysokości 25%). Pozostałe obciążenia społeczne rozlicza się w Polsce jak dotychczas. Pamiętać jednak należy, że jeśli źródło interesów życiowych pracownika pozostaje w Polsce i tam opłacane są świadczenia ZUS, należy obowiązkowo posiadać zaświadczenie A1 (które uzyskamy w polskim urzędzie). Jest to konieczne, żeby uniknąć opłacania świadczeń społecznych w Szwecji.

Co, jeśli firma nie jest zarejestrowana jako zakład podatkowy?

W takim przypadku firma nie może być zarejestrowana w Szwecji jako pracodawca, w związku z czym obowiązki rejestracyjne i podatkowe spadają na pracowników. Sami muszą zadeklarować wysokość osiąganego dochodu oraz uwzględnić płatność zadatków na podatek dochodowy. Dla firm, które trafią na jednorazowy, trwający krócej niż pół roku projekt, może to być wygodne rozwiązanie. Warto jednak uwzględnić, że duża część szwedzkich firm wymaga legitymowania się dokumentami, które potwierdzają, że działamy i odprowadzamy podatki w Szwecji.

Jakie działania musi podjąć firma, jeśli okaże się, że dostała dodatkowe zamówienie i przekroczy 6-miesięczny czas działania w Szwecji?

Sama procedura nie jest bardzo skomplikowana, ale wiąże się z dodatkowymi kosztami i oczywiście czasem. Jednym z elementów jest rozliczanie nadpłaconych podatków – pracownik najpierw musi uregulować zobowiązania wobec Urzędu Skarbowego w Szwecji, a później dopiero odzyskać je w Polsce, co może potrwać kilka miesięcy. Pracodawca natomiast musi się poprawnie zarejestrować oraz dopłacić zaległe zobowiązania.

Warto zawsze rozmawiać z doradcą. W KAM Redovisning AB przeanalizowaliśmy setki przypadków. Mamy dobre rozeznanie w tym, które firmy powinny od razu zdecydować się na rejestrację jako zakład podatkowy, a które nie muszą tego robić.

W Szwecji popularne jest rekomendowanie wykonawców i podwykonawców, więc jeśli dobrze zrealizujemy kontrakt, możemy spodziewać się kolejnych zamówień

Trzeba jeszcze dodać, że w pewnych sytuacjach to Urząd Skarbowy może zdecydować, że powinniśmy być zarejestrowani jako zakład podatkowy. Lepiej mieć to wcześniej przygotowane i w kalkulowane w koszty.

Czy można przypisać konkretne rozwiązania do typów firm? Jak ocenić, które dla nas jest najkorzystniejsze?

Najprościej jest porozmawiać z doradcą. W KAM Redovisning AB przeanalizowaliśmy setki przypadków. Mamy dobre rozeznanie w tym, które firmy powinny od razu zdecydować się na rejestrację jako zakład podatkowy, a które nie muszą tego robić. Podobnie jak to, czy firma będzie działała w Szwecji poniżej 183 dni, czy tylko jej się tak może wydawać. Weźmy na przykład firmę budowlaną, która jest zaangażowana w kilka procesów inwestycji trwającej na przykład rok. Choć suma prowadzonych działań może nie przekroczyć sześciu miesięcy, Urząd Skarbowy może uznać, że udział w całej inwestycji już tak i wówczas firma powinna się była rejestrować jako zakład podatkowy. Interpretacji przepisów, zwłaszcza jeśli chodzi o czas pobytu pracowników, lepiej nie po-

zostawiać losowi tylko ekspertom. Z drugiej strony, firmy, które wykonują krótkotrwałe działania, na przykład specjalistyczne, nie muszą rejestrować się jako zakład podatkowy.

Czy można znaleźć jakieś prawidłowości, jeśli chodzi o zmiany w przepisach?

Od stycznia 2018 roku można zauważyć, że większość dużych firm szwedzkich, które wchodzi w relacje z polskimi podwykonawcami, zazwyczaj wymaga rejestracji jako pracodawca, w tym płacenia podatków obowiązujących pracownika i samej firmy w Szwecji – co należy skalkulować w kosztach projektu. Coraz częściej spotykamy się również z oczekiwaniem, by pracodawca płacił w imieniu pracowników dodatkowe ubezpieczenie emerytalne FORA lub korzystał przy zaświadczeniu zdrowotnym ze szwedzkich zakładów medycyny pracy. Szwecja jest w powszechnym mniemaniu uważana za kraj bardzo wysokich podatków. W praktyce, jeśli stosujemy się do zasady „dobrze od samego początku” możemy płacić kilka procent więcej niż w Polsce, przy zachowaniu większej rentowności.

Artykuł Sponsorowany

PRZEZ ŻOŁĄDEK DO... ZGRANEGO ZESPOŁU.

Spotkania biznesowe w Hotelu Rezydent Sopot.

Szkolenia i konferencje zazwyczaj kojarzą się z koniecznością spędzenia większości dnia w Sali konferencyjnej, szybkim lunchem i, mniej lub bardziej, udanym pomysłem na wieczorną integrację. I choć wiedza pozyskana podczas szkolenia często jest bezcenna, to właśnie ten ostatni element zazwyczaj najbardziej zapada uczestnikom w pamięć – choć zdarza się i tak, że akurat po tej części nie pamiętamy zbyt wiele...)

Warto zatem postawić na formę integracji, która będzie zabawna, intrygująca, wzbogacająca zarówno o nowe doświadczenia, jak i umiejętność sprawnej współpracy. Z takimi właśnie propozycjami wychodzi **Restauracja „Pasjami...” Hotelu Rezydent** w Sopocie, zapraszając do organizacji kameralnych szkoleń i konferencji połączonych z wieczornymi **Warsztatami Kulinarnymi** lub **Kolacją Komentowaną**.

Pierwsza propozycja to lekka w formie, acz bogata w zdobywaną wiedzę, zabawa z gotowaniem pod okiem Szefa Kuchni, w której to uczestników dzielimy na zespoły, których zadaniem jest przygotowanie dwóch dań, zazwyczaj dania głównego i przystawki, na bazie otrzymanych składników – żeby było sprawiedliwie, każdy zespół otrzymuje identyczny asortyment produktów, a więc tylko od inwencji twórczej, pomysłu i zdolności uczestników zależy, jak danie będzie smakować i prezentować się finalnie na talerzu. Oczywiście koło ratunkowe w osobie Szefa Kuchni, który podpowiada i dzieli się swoim doświadczeniem na bieżąco, jest dostępne bez żadnych ograniczeń.

Wiadomo, że tam, gdzie dobre dania, tam dobry humor, a przy okazji można odkryć niespodzianki –

Hotel Rezydent w Sopocie – zaprasza do organizacji kameralnych szkoleń i konferencji

kto wie, czy na co dzień nieśmiały kolega z biura nie okaże się mistrzem gotowania.... Jeszcze ciekawiej jest, gdy nasi koledzy z zagranicy mają do przygotowania tradycyjne dania polskie – ich twórcze pomysły mogą sprawić, że odkryjemy je w zupełnie nowym smaku.

Po około dwugodzinnych zmaganiach Szef Kuchni wybiera zwycięski zespół, który otrzymuje atrakcyjną – a jakże! – nagrodę, a całość wieńczy wspólna kolacja, nierzadko do późnych godzin nocnych. Wszak każdy wie, że o jedzeniu można opowiadać bez końca...

Kolacja Komentowana to z kolei nieco mniej „pracowita” dla uczestników propozycja, która jednak dostarcza ogromnej dawki wiedzy o kulinariach, winach i etykiecie stołowej. Podczas kilkudniowego serwisu, dzielimy się z uczestnikami naszą wiedzą o technice przygotowywania poszczególnych dań, ocenie i doborze odpowiednich win oraz technice spożywania tzw. trudnych potraw, takich jak ślimaki czy homary. Nierzadko padają też pytania o zasady używania poszczególnych, czasami dość wymyślnych, sztuczków, czy też o kwestie wydawałoby się banalne – jak odłożyć prawidłowo nóż do masła? Zapewniamy, pytać można do woli.

Szkolenie z dobrą zabawą? Zapraszamy do Hotelu Rezydent!

Hotel Rezydent
Pl. Konstytucji 3 maja 3, 81-704 Sopot
Tel. 58 55 55 870, bankiety@hotelrezydent.com.pl
www.hotelrezydent.pl, www.restauracjapasjami.pl

Zabawa z gotowaniem pod okiem szefa kuchni

SKANDYNAWSKIE WPŁYWY W POLSKIM BUDOWNICTWIE

Wytrzymałość na trudne i zmienne warunki pogodowe, wysoki poziom bezpieczeństwa, prosta i nowoczesna forma, szacunek dla środowiska i zasobów naturalnych – to wartości, które od razu kojarzą się ze Skandynawią. Znajdują się one także u podstaw działania spółki Ruukki Polska, zajmującej się produkcją i dostawą na polski rynek komponentów budowlanych ze stali. Ruukki Polska jako część fińskiej grupy Ruukki Construction Oy działa w Polsce od 25 lat. Od 2015 roku Ruukki wchodzi w skład szwedzkiego koncernu stalowego SSAB.

Hala produkcyjna z częścią biurową Wood-Mizer, Polska

Domy, hale, elektrownie, centra handlowe

Klientom indywidualnym Ruukki kojarzy się przede wszystkim z dachami. Domy jednorodzinne przykryte nowoczesną blachodachówką czy blachą na rąbek stojący z Ruukki, w najmodniejszych ostatnio odcieniach grafitu i szarości, znaleźć można w całej Polsce. Ale Ruukki to również budownictwo przemysłowe, handlowe czy biurowe. Produkowane w zakładzie w Obornikach Wlkp. płyty warstwowe stanowią podstawowy i najchętniej wybierany materiał przeznaczony do wykonania obudowy ściiennej i dachowej hal produkcyjnych i logistycznych, magazynów, obiektów biurowych czy centrów handlowych. Wśród architektów i projektantów jeszcze popularniejsze są okładziny elewacyjne Ruukki, które pozwalają

tworzyć nowoczesne, atrakcyjne wizualnie elewacje budynków.

Bezpieczeństwo potwierdzone certyfikatem FM

Sprawdzone w surowym skandynawskim klimacie płyty warstwowe zapewniają wysoki poziom bezpieczeństwa ludzi i mienia. Cechuje je bardzo dobra odporność na ogień i działanie innych sił natury, np. huraganowych wiatrów. Własności te potwierdza certyfikat FM Approved przyznany przez największe na świecie towarzystwo ubezpieczeniowe FM Global. Zastosowanie ściennych płyt warstwowych Ruukki z certyfikatem FM Approved gwarantuje spełnienie najwyższych standardów bezpieczeństwa i zwiększa wartość nieruchomości.

IKEA, Bielany Wrocławskie

Zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju

Ruukki przykłada ogromną wagę do ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju. Firma Ruukki była jednym z pierwszych producentów, którzy wprowadzili energooszczędne płyty warstwowe. Ich konstrukcja, sposób produkcji i elementy dodatkowe, np. specjalne uszczelki, zapewniają wysoką szczelność obudowy i w ten sposób zmniejszają zapotrzebowanie na energię grzewczą i chłodniczą w budynku. Takie rozwiązanie cieszy się dużą popularnością wśród inwestorów w Polsce. Skorzystała z niego m.in. IKEA, decydując się na wykonanie obudowy obiektu handlowego na Bielanych Wrocławskich z energooszczędnych płyt Ruukki.

Stal COR-TEN® przyciąga uwagę

Komponenty budowlane Ruukki są nie tylko trwałe, wytrzymałe i przyjazne dla środowiska. Różnorodność kształtów, materiałów, rozmiarów, kolorów i opcji wykończenia sprawia, że możliwe jest projektowanie atrakcyjnych elewacji, które pod-

kreślają formę architektoniczną budynku. Jednym z ciekawszych materiałów jest stal COR-TEN® o rdzawym kolorze, pokrywająca się wraz z upływem czasu naturalną patyną, która nie wymaga żadnej konserwacji. Zastosowanie stali COR-TEN w połączeniu z materiałami takimi jak beton, drewno czy cegła pozwala uzyskać ciekawe efekty wizualne.

Europejskie Centrum Solidarności, Gdańsk

Galeria Galaxy, Szczecin

Nieograniczona swoboda projektowania

Prostota i minimalizm, z którą kojarzą się skandynawskie produkty, przekłada się na znakomite projekty architektoniczne wykorzystujące rozwiązania Ruukki. Kasetony i profile elewacyjne z Ruukki sprawdzają się zarówno w przypadku nowych, jak i remontowanych obiektów. Gdyby porównać aktualny wygląd znajdującej się w Szczecinie galerii handlowej Centrum Galaxy z wyglądem obiektu

sprzed kilku lat, trudno rozpoznać, że to ten sam budynek. Zmiana elewacji na nową, wykorzystującą m.in. kasetony Liberta z Ruukki, sprawiła, że ten zlokalizowany w ścisłym centrum miasta obiekt zmienił się całkowicie, doskonale wpisując się w bieżące miejskie trendy architektoniczne. Odważnym inwestorom, szukającym sposobów na wyróżnienie swojej siedziby, Ruukki proponuje systemy fasadowe Ruukki Emotion® czy Ruukki Expression®. Możliwość dowolnej perforacji okładziny, jej podświetlenia czy nadruku indywidualnych wzorów i grafik oznacza, że budynek staje się najlepszą wizytówką firmy i zdecydowanie wyróżnia z otoczenia. Rozwiązania Ruukki wpływają na estetykę otoczenia i trwale zmieniają krajobraz architektoniczny.

www.ruukki.pl

Artykuł Sponsorowany

Reklama

**Dobro
pochodzi z
Norwegii**

MOWI®
is Goodness.

Łosoś MOWI jest dobry w smaku, dobry dla Twojego ciała i dla środowiska.

W 1964 r. w rzekach zachodniej Norwegii rozpoczęliśmy hodowlę naszej unikalnej odmiany łosia, która zawiera o 20% więcej kwasów Omega-3, witamin B12, E, D oraz mikroelementów – seleniu i jodu.

MOWI jest dobry dla planety i dla ludzi – jest wolny od antybiotyków i posiada restrykcyjny certyfikat odpowiedzialnej produkcji ASC.

W MOWI troszczymy się o łosie... i o Ciebie.

WIZJA MODELOWEJ FIRMY – KIEDY TRADYCJA WYPRZEDZA TERAŹNIEJSZOŚĆ

Już prawie nikt nie pamięta czasów, kiedy poddasza były nieużytkowymi przestrzeniami pozbawionymi dostępu do naturalnego światła. To firma VELUX na początku lat 40. XX wieku roku zmieniła oblicze europejskiej architektury.

Historia firmy zaczęła się ponad 75 lat temu od wizji jednego człowieka – inżyniera Villuma Kann Rasmussena, wynalazcy okna dachowego, a teraz na jej sukces pracuje 10 200 osób na całym świecie. Jej rozwój nie byłby możliwy bez przestrzegania zasad Przedsiębiorstwa Modelowego sformułowanych przez założyciela firmy na długo zanim koncepcja społecznej odpowiedzialności stała się powszechna. Od początku było ono rozumiane jako przedsiębiorstwo odpowiedzialne społecznie, które nie tylko dostarcza produkty użyteczne dla otoczenia, ale także traktuje swoich klientów, dostawców, pracowników i udziałowców lepiej niż większość innych korporacji. Efektem tej wizji jest prospołeczny model biznesowy – **właścicielami firmy w 90% są FUNDACJE VELUX, zaś w 10% rodzina założyciela.** Znaczna część wypracowanej wartości, która nie jest reinwestowana w rozwój Grupy, jest przeznaczana na finansowanie projektów z zakresu ochrony środowiska, nauk przyrodniczych, technicznych, zdrowotnych i społecznych. FUNDACJE VELUX wspierają też

polskie organizacje pozarządowe. Dzięki ich dofinansowaniu do tej pory w Polsce zrealizowano 34 projekty, a łączna wartość dotacji wyniosła ponad 131 mln zł.

Firma VELUX jest obecna w Polsce od 1990 roku. Okna dachowe, które wprowadziła na rynek zmieniły obraz polskiego budownictwa, nie tylko mieszkaniowego. Liczba okien VELUX, których użytkowaniem cieszą się Polacy liczone są już w milionach. Grupa VELUX to obecnie dwie fabryki okien dachowych i okuć w Gnieźnie i jedna w Namysłowie oraz fabryka okien pionowych w Wędkowach koło Tczewa, a także spółka handlowa i centrum usług wspólnych w Warszawie. Grupa wraz z spółkami siostrzanymi są największym producentem i eksporterem okien w kraju. Głównymi odbiorcami polskich okien są Niemcy, Wielka Brytania, Francja i Skandynawia. **W ciągu ostatnich trzech lat w rozwój fabryk zainwestowano ponad 220 mln, a w 2019 rok realizowane są kolejne inwestycje o wartości około 80 mln zł.** W ostatnim czasie rozbudowano powierzchnię

Fabryka VELUX w Namysłowie

Okna VELUX wpisują się w trend zdrowego i energooszczędnego budownictwa

namysłowskiej fabryki oraz zmodernizowano jej park maszynowy, a także wymieniono oświetlenie na źródła światła typu LED w zakładach w Gnieźnie i Namysłowie. W trakcie prac duży nacisk położono na wysoką automatyzację procesu produkcyjnego, ergonomię i bezpieczeństwo pracy, a także na poprawę efektywności energetycznej i obniżenie emisji CO₂.

Grupa VELUX zatrudnia około 4300 osób, w tym większość w czterech zakładach produkcyjnych. Liczba ta plasuje Grupę na 11 miejscu w rankingu SPCC skandynawskich pracodawców w Polsce. Jako duży pracodawca firma ma istotny wpływ na rozwój regionów, w których zlokalizowane są zakłady. W 1991 roku Villum Kann Rasmussen założył Fundację Pracowniczą, której celem jest świadczenie pomocy finansowej na rzecz pracowników i ich rodzin, a także rozwoju społeczności lokalnych, w których żyją na co dzień. Pracownicy mogą liczyć na wsparcie Fundacji, jeśli znajdą się w trudnych sytuacjach życiowych lub będą potrzebować dofinansowania edukacji swoich dzieci. **Grant przyznawane są też na projekty społeczne realizowane na terenach zlokalizowanych w sąsiedztwie fabryk. W sumie wartość pomocy finansowej w Polsce wyniosła 6,3 mln zł.** Dzięki długofalowemu podejściu do kwestii pracowniczych możliwe jest budowanie zaangażowanego zespołu wpływającego na rozwój firmy. Pomysły zgłaszane przez pracowników owocują szeregiem usprawnień i oszczędnościami, a ich gotowość do

zmian - wyeliminowaniem działań wpływających na wzrost zużycia energii.

Polityka środowiska firmy obejmuje jednak cały cykl życia produktów VELUX - nie tylko etap ich produkcji, transportu, ale też użytkowania i recyklingu. Okna VELUX wpisują się w trend zdrowego i energooszczędnego budownictwa. **Dzięki ich dobrej jakości są trwałe i mogą służyć w nienagannym stanie nawet 40 lat,** co w obliczu wyzwań środowiskowych i zalewu krótkotrwałych produktów, których żywotność przewidziano na kilka lat, jest niezwykle ważne. Branża budowlana ma szczególnie duży wpływ na środowisko i potencjał zmniejszania szkodliwych emisji. Szacuje się, że budynki zużywają nawet 40 proc. całości wytwarzanej energii. Aż 60 proc. budynków mieszkalnych ma więcej niż 40 lat. Przez ich unowocześnienie na skutek wymiany źródeł ciepła i termomodernizacji można zmniejszyć pobór energii. Produkty VELUX doskonalone są, tak aby zapewniały jak najszerszemu gronu odbiorców dostęp do energooszczędnych rozwiązań. **Firma od lat stara się edukować klientów w zakresie tworzenia zdrowych warunków do życia w pomieszczeniach i oszczędności energii w ich użytkowaniu.** Zwraca uwagę na znaczenie światła dziennego i świeżego powietrza dla zdrowia i samopoczucia. Uświadamia, jak bardzo może wzrosnąć ryzyko wielu chorób przez przebywanie w zawiłgoconych i niedoświetlonych pomieszczeniach.

SKANDYNAWSKI BIZNES W POLSCE – ROZWÓJ I NAJNOWSZE INWESTYCJE

Ericsson przyspiesza 5G w Europie, inwestując w produkcję w Tczewie

Ericsson ogłosił decyzję o zainwestowaniu w Tczewie w produkcję przełomowych rozwiązań technologii mobilnej. Produkcja urządzeń transmisji radiowej, w tym dla 5G, rozpoczęła się w drugim kwartale 2019 roku, zaś wytwarzanie urządzeń do transmisji radiowej rozpoczęło w trzecim kwartale 2019 roku. Ericsson wraz z partnerem produkcyjnym w Tczewie planuje pełną produkcję na rynek europejski w pierwszym kwartale 2020 roku. Fabryka w Tczewie będzie w pełni obsługiwać rynek europejski.

Fot. Materiały prasowe Ericsson

Panattoni Europe wybudował fabrykę dla Hydroline i Kitron

Panattoni Europe, lider rynku powierzchni przemysłowych w Europie, zakończył budowę fabryki dla fińskiego przedsiębiorstwa Hydroline, czołowego producenta w dziedzinie hydrauliki siłowej. Inwestycja o powierzchni 13 000 m kw. powstała w Stargardzie w ramach Parku Przemysłowego Nowoczesnych Technologii i jest sztandarowym przykładem relokacji obiektu produkcyjnego. Z kolei w Grudziądzu powstał zakład dla norweskiej firmy Kitron, producenta elektroniki m.in. dla przemysłu. Do końca 2020 roku znajdzie w nim zatrudnienie 150 osób.

Nordic Sadyba fot. Materiały YIT

YIT ogłasza kolejne projekty w Warszawie

Fiński deweloper przygotowuje kolejne inwestycje mieszkaniowe w Warszawie – Nordic Sadyba, przy ul. Nałęczowskiej 33/35 oraz Dom Mehoffera na Tarchominie. Rozpoczęcie budowy 281 mieszkań Nordic Sadyba zaplanowane jest na czwarty kwartał 2019 roku. Natomiast 13-kondygnacyjny Dom Mehoffera będzie połączeniem tego, co najlepsze w fińskim budownictwie z akcentami twórczości znanego malarza Józefa Mehoffera.

DSV finalizuje przejęcie Panalpiny – powstaje DSV Panalpina

Panalpina należy do światowej czołówki operatorów łańcucha dostaw, zatrudniając około 14,5 tys. pracowników w 70 krajach. Połączenie z DSV pozwoli utworzyć jedną z największych na świecie firm transportowych i logistycznych o przychodach pro forma wynoszących około 118 miliardów DKK i zatrudniającą w sumie 60 tys. pracowników w 90 krajach. Całkowity okres planowanego procesu integracji jest szacowany na 2-3 lata, przy założeniu, że integracja operacyjna zakończy się przed upływem dwóch lat.

Fot. DSV

Fot. Greencarrier

Greencarrier otwiera nowe biuro i magazyn w Szczecinie

Greencarrier Freight Services, z siedzibą główną w Szwecji, to jedna z największych w Skandynawii firm z branży TSL, specjalizujących się w globalnych rozwiązaniach transportowych. W Szczecinie Oddział Greencarrier przeniósł się do nowej siedziby w „Panattoni Park Szczecin II Trzebusz”. Nowy magazyn łączy funkcję nowoczesnego terminala cross-dok zwiększającego możliwości obsługi potoków ładunkowych z i do Skandynawii oraz magazynu logistycznego obsługującego operacje magazynowe klientów logistyki kontraktowej.

PIĘĆ PYTAŃ DO...

Rune Askevold, Dyrektora Zarządzającego, Puro Hotels

1. Jaką najcenniejszą radę otrzymałeś w swojej karierze?

Spraw, aby ludzie wokół Ciebie poczuli się dobrze, wtedy chętniej będą z Tobą współpracować, zamiast z Tobą walczyć. Nauczyłem się, że lepiej jest dążyć do porozumienia, aby osiągnąć swoje cele, niż kreować konflikt.

2. Twoim zdaniem dobry lider to osoba, która...

...potrafi zmotywować swój zespół tak, aby przynosił wyniki, jednocześnie stwarzając przyjazną atmosferę, w której każdy czuje się traktowany z szacunkiem i otrzymuje szansę rozwijania swojej roli w ramach organizacji.

3. Najważniejszy trend, który kształtuje naszą przyszłość to...

... rozwój Sztucznej Inteligencji i bierzemy to pod uwagę w Puro Hotels, ale pamiętając jak ważne jest dla nas aby nasi goście czuli się mile widziani kiedy meldują się w hotelu i widzą przyjazną twarz, raczej nie zastąpimy naszych gospodarzy Sztuczną Inteligencją w najbliższej przyszłości.

4. Wymień jedną rzecz, którą Norwegowie i Polacy mogą się od siebie wzajemnie nauczyć

W Norwegii mamy mniej zformalizowaną kulturę biznesową, z płaską hierarchią, co ułatwia współpracę wszystkich członków zespołu na równych warunkach. Co więcej, nasza kultura jest w dużej mierze zbudowana na Konsensusie.

W Polsce ludzie mają umiejętność znajdowania rozwiązań dla rozmaitych przeszkód, co jest przydatną cechą przy zakładaniu firmy, pod warunkiem, że mieści się to w granicach etycznych i prawnych.

5. Jakie jest Twoje ulubione miejsce, które polecasz odwiedzić w Skandynawii i Polsce i dlaczego właśnie te?

W Polsce oczywiście poleciłbym odwiedzić hotele Puro, które obecnie znajdują się w 6 miastach w Polsce (Warszawa, Kraków, Gdańsk, Poznań i Wrocław). Każdy hotel jest inny i należy go doświadczyć / odkryć.

Pochodzę z Haugesund, która znajduje się na wybrzeżu i uwielbiam spędzać czas nad morzem, ale kiedy odwiedzam wyspy wokół Ålesund, gdzie dorastała Anne-Lena (moja żona), naprawdę czuję, że mogę odsapnąć i całkowicie zrelaksować się słuchając fal uderzających o brzeg.

RUNE ASKEVOLD

Dyrektor Zarządzający, Puro Hotels

Norweg z pochodzenia, hotelarz z zawodu i zamiłowania. W roku 2003 związał się z branżą hotelową, od dwunastu lat rozwija sieć hoteli PURO w Polsce, gdzie pełni funkcję dyrektora zarządzającego, czuwa także nad kreatywną linią sieci. Wcześniej zajmował się zawodowo bankowością międzynarodową i przemysłem okrętowym. Prywatnie pan Askevold jest żonaty i ma trzech synów.

Zrównoważony rozwój, energia oraz nowoczesne technologie to tematy, które łączą Polskę i Skandynawię. Trwa fińska prezydencja w Unii Europejskiej - premier Antti Rinne zapowiedział, że chce, aby jeszcze w tym roku UE zobowiązała się do osiągnięcia neutralności pod względem emisji CO₂ do 2050 r. Duńska aplikacja, która pomaga minimalizować marnowanie żywności debiutuje w Polsce, a miasto Gdańsk wraz z partnerami z Morza Bałtyckiego testuje autonomiczny autobus.

EU2019.FI

www.eu2019.fi

Trwa fińska prezydencja w Radzie Unii Europejskiej

W dniu 1 lipca 2019 r. Finlandia objęła prezydencję Rady UE. Priorytety prezydencji fińskiej wynikają z jej motta „Zrównoważona Europa – zrównoważona przyszłość”. Należą do nich: wzmacnianie wspólnych wartości i praworządność; uczynić UE bardziej

konkurencyjną i inkluzywną społecznie; wzmacniać pozycję UE jako globalnego lidera działań klimatycznych oraz kompleksowo chronić bezpieczeństwo obywateli. Prezydencja kieruje pracami Rady nad unijnym ustawodawstwem oraz dba o ciągłość programu UE, porządek procedur legislacyjnych i współpracę państw członkowskich.

Wizyta Premiera Mateusza Morawieckiego w Sztokholmie

W związku z setną rocznicą polsko – szwedzkich relacji dyplomatycznych na zaproszenie premiera Stefana Löfvena, szef polskiego rządu przebywał pod koniec sierpnia z wizytą w Królestwie Szwecji. Rozmowy premierów dotyczyły partnerstwa strategicznego i współpracy gospodarczej. Poruszone zostały też kwestie europejskie m.in. temat migracji, klimatu i energetyki, a także instytucji UE i bezpieczeństwa w regionie Morza Bałtyckiego. W trakcie wizyty Premiera w Szwecji podjęto także decyzje sprawie inwestycji szwedzkiej firmy telekomunikacyjnej Ericsson w Polsce. Premier Morawiecki poinformował też, że spotkał się z prezesami szwedzkich firm, między innymi Vattenfall, które inwestują w energetykę wiatrową. Źródło: www.premier.gov.pl oraz Polskie Radio

Duńska aplikacja Too Good Too Go debiutuje w Polsce

Za pośrednictwem aplikacji można zamawiać jedzenie, którego nie udało się sprzedać w ciągu dnia restauracjom bądź hotelom. Klient otrzymuje „paczkę-niespodziankę” skompletowaną przez restaurację, która współpracuje z aplikacją. Twórcom Too Good Too Go przyświeca idea minimalizowania marnotrawstwa żywności - dzięki aplikacji zostało uratowanych już ponad 16 milionów posiłków, co ograniczyło emisję o ponad 41 tys. ton dwutlenku węgla. Źródło: www.virtualnimedia.pl

Gdańsk wspólnie z partnerami z regionu Morza Bałtyckiego testuje autonomiczny autobus

W Gdańsku uruchomiono połączenie autobusowe realizowane bez kierowcy. Autonomiczny bus do końca września będzie wozić pasażerów do gdańskiego ZOO. Gdańsk to pierwsze miasto w Polsce, które testuje pojazd bez kierowcy w transporcie publicznym, a testy busa odbywają się w ramach projektu Sohjoa Baltic, który angażuje partnerów z Finlandii, Estonii, Szwecji, Łotwy, Niemiec, Polski, Norwegii i Danii. Źródło: www.businessinsider.com.pl

